

KESKKONNAAGENTUUR

LISA Keskkonnaagentuuri aruandele „ Ulukiasurkondade seisund ja kütmissoovitus 2022“.

Ettepanek hallhülge kütamise korraldamiseks 2023. aastal

Sissejuhatus

Vastavalt 2013. a jõustunud jahiseadusele on hallhüljes jahiluk. Kütmissettepanekud koostab Keskkonnaagentuur ning esimene küttemiskvoot määrati Keskkonnaameti poolt 2015. aastal. Kui huvi hallhülge kütamise vastu ei olnud esimestel aastatel kuigi suur, kütmissaht oli 10 isendi ringis moodustades umbes neljandiku kvoodist, siis viimastel aastatel on see olnud ligi kaks korda suurem, moodustades umbes pool lubatud kvoodist. Viimastel aastatel on aina enam kõneaineks saanud kasvavad hallhülge põhjustatud kahjud rannakalandusele eeskätt püünistest söödud kalade ja lõhutud püüniste näol. Samas ei paku olemasolevad hülge jahi regulatsioonid sobilikke võimalusi olukorra leevendamiseks. Käesoleva ettepaneku koostamisel on kasutatud hallhülge 2022. a seirearuannet

<https://kese.envir.ee/kese/downloadReportFile.action?fileUid=28073070&monitoringWorkUid=26748018>.

Hallhülge seisund Eestis

Lähtudes seirearuandest on hallhülge arvukus nii Eesti vetes kui ka kogu Läänemeres olnud pikemat aega tõusutrendis. 2021. aastal loendati kogu Läänemeres viimase 20 aasta suurim hulk hallhülgeid, seirearuande valmimise ajaks 2022. a kohta kokkuvõtvaid andmeid Läänemere kohta veel polnud. 2022. aasta lennuloendusel loendati Eesti territooriumil kevadsuvel lesilates karvavahetusel olevaid hallhülgeid kokku 6031, mis on suurem kui aasta varem (5898). See on ühtlasi ka siiani kõrgeim loendatud hallhüljeste arv. Hallhülge arvukuse tõus lennuloendustes väljendub sarnaselt eelmise kahe aastaga eelkõige Saaremaa lääne- ja Hiiumaa põhjaosas.

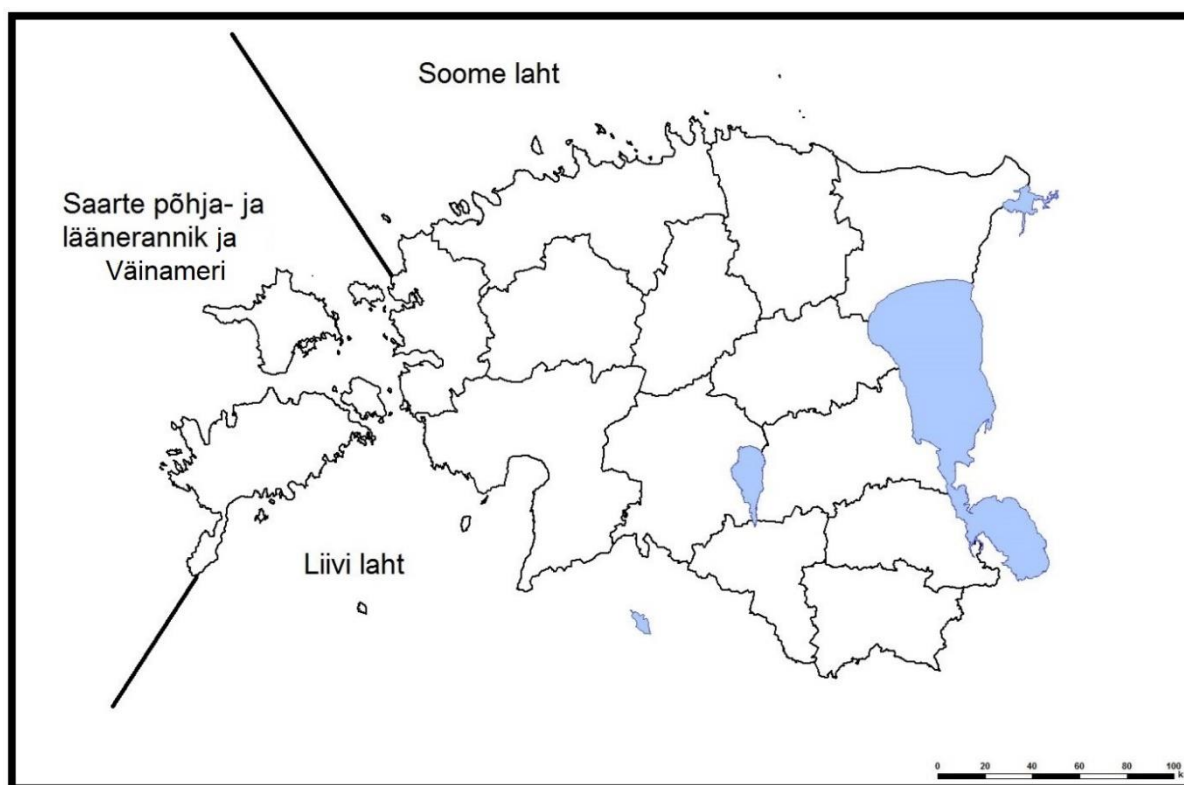
Ajavahemikul 2000-2022 on lennuloenduste põhjal hallhülge arvukus Eesti vetes kasvanud keskmiselt 8% aastas, viimasel seitsmel aastal, mil kütmine on olnud lubatud, on aastane juurdekasv jäänud keskmiselt 7% juurde.

Küttimine 2022. aasta jahihooajal

2022. aastal oli lubatud küttida kokku 55 isendit, neist Liivi lahe piirkonnast (nr 1) 35, Saarte põhja- ja lääneranniku piirkonnast (nr 2) 10 ning Soome lahe piirkonnast (nr 3) 10 isendit. Kokku kütiti Keskkonnaameti andmetel 18 isendit (aasta varem 23), neist piirkonnast nr 1 Pärnu maakonnast 12 ja Saare maakonnast 3 ning piirkonnast nr 3 Harju maakonnast 3 isendit.

Küttimiskvoodi jaotuse piirkonnad

Küttimiskvoodi jaotuseks on Eesti rannikumeri jaotatud kolmeks osaks: Soome laht, Saarte põhja- ja läänerannik ja Väinameri ning Liivi laht (joonis 1).

Joonis 1. Hallhülge küttimispiirkonnad.

Küttimiskvoodi suurus ja piirkondlik jaotus 2023. aasta jahihooajaks

Hallhülge jahi küttimiskvoodiks on vastavalt (praeguseks küll juba kehtivuse kaotanud) liigi kaitse tegevuskavale kokku lepitud 1 % eelmisel aastal loendatud isendite arvust. Samas võivad peamiselt loenduse ajal valitsenud ilmastikuoludest tingituna olla loendustulemuste aastased kõikumised üsna suured. Leevendamaks ühe aasta loendustulemustest sõltuvaid võimalikke küttimiskvootide suuruse olulisi erinevusi, on alates 2020. aastast küttimisettepanekutes küttimislimiidi arvutamisel kasutatud viimase kolme aasta loenduste keskmist väärtust. Viimasel kolmel aastal loendati hallhülgeid nende lesilates kokku keskmiselt 5696 isendit, millest tulenev küttimiskvoot oleks **57** isendit. Arvestades loendatud isendite hulka, kalandusele tekitatud kahjude levikut, möödunud jahihooegade küttimise

piirkondlikku jaotust ja selle trendi ning maakondade jahindusnõukogude ettepanekuid, on ettepanek kvoot jaotada järgmiselt:

Liivi laht (piirkond 1): 35 isendit

Saarte põhja- ja läänerannik ning Väinameri (piirkond 2): 12 isendit

Soome laht (piirkond 3): 10 isendit.

Mainitud piirkondade lõikes määrab Keskkonnaamet seadusest tulenevad küttimise keelualad. Kuna hallhülge populatsioon ei ole ülalpoolmainitud piirkondades paikne ning tehtud jaotus põhineb paljuski kohalike inimeste huve silmas pidades, on ettepanek jätta Keskkonnaametile õigus jahihooaja lõpuosas kvoodid vajadusel piirkondade vahel ümber jagada.

Nuhtlusisendite kütmine väljaspool jahipiirkondi

Lisaks sellele soovitame Keskkonnaametil väljaspool eelpooltoodud tagasihoidlikku küttemiskvooti, mis on senisele praktikale tuginedes realiseeritud jahipiirkondades, välja anda ka erilube jahipiirkonna piiridest väljapoole jäävatel merealadel nuhtlusisendite kütamiseks kalapüüniste vahetus läheduses. Erilube peaks väljastama ka kaitstavale merealale välja arvatud hallhülge püsielupaikadesse (KeA kaalutusõiguse alusel LKS §55 lg 3 p 4). Ettevaatlikkuse printsiipi järgides ei tohiks siiski kütmissurve (kütitud isendite osakaal loendatud isendite arvust) koondina ületada viimase seitsme aasta keskmist asurkonna juurdekasvumäära.

Samuti soovitame võimalikult kiiresti muuta keskkonnaministri määrust (RT I, 29.05.2013, 48), millega on kehtestatud väljaspool jahipiirkonda välja antavale suuruluki loale hind. Nuhtlusisendi kütamiseks välja antav eriluba peaks olema tasuta.

Lisaks soovitame muuta ka keskkonnaministri määrust (RT I, 02.08.2019, 10), millega sätestatakse ka hülgejahil kogutavate kohustuslike bioproovide nimekiri ning jätta nõutavate proovide nimekirjast välja määruse § 4¹ lg 2 punktid 1 ja 3.